

SUOMEN OISTAT-KESKUS LYHYESTI

Suomen OISTAT -keskus on kansainvälisesti sekä kansallisesti arvostettu asiantuntijaverkosto ja riippumaton esittävän taiteen alan kansainvälinen yhteistyöjärjestö. Keskuksen päämääränä on luoda, ylläpitää ja kehittää kansainvälistä vuorovaikutusta lavastus-, puku-, valo- ja äänisuunnittelun, teatteriarkkitehtuurin sekä teatteritekniikan yhteistyöelimenä. Suomen OISTAT -keskuksen kautta suomalaista esitystaidetta, sen tutkimusta ja teatteritekniistä osaamista välitetään ammattitaitoisesti sekä näkyvästi koko maailmassa. Suomen OISTAT -keskus pyrkii järjestämään myös kotimaassa kansainvälisiä kokouksia ja konferensseja sekä alan tapahtumia ja seminaareja yhteistyössä yhteisöjäsentensä kanssa. Suomen OISTAT -keskus on aktiivinen kansainvälisen scenografian alan World Stage Design, WSD -kilpailunäyttelyn ja Scenofest - tapahtuman toimija sekä nelivuositain Prahassa järjestettävän scenografian maailmannäyttely Prahassa Kvadriennaalin, PQ -kilpailunäyttelyn Suomen osaston pääjärjestäjänä.

OISTAT on lyhenne järjestön ranskankielisestä nimestä Organisation Internationale des Scénographes, Techniciens et Architectes de Théâtre, josta yleisesti käytetään englanninkielistä käännöstä International Organization of Scenographers, Theatre Architects and Technicians. Suomen OISTAT -keskus on perustettu 1975 ja se on vakiinnuttanut asemansa yhtenä kansainvälisen järjestön aktiivisimmista kansallisista keskuksista.

TAVOITTEET

Oistat parantaa taiteellisen ja luovan työn edellytyksiä

Suomen OISTAT –keskus välittää jäsenilleen tietoa esittävien taiteiden audiovisuaalisuuden kehityksestä ja tapahtumista. Samalla Suomen keskuksen edustajat välittävät tietoa suomalaisesta osaamisesta eri komissioiden kautta kansainvälisille kollegoilleen.

Suomessa tavoitteemme on edistää jäsentemme aktiivista osallistumista alojemme kansainväliseen toimintaan mm. kattojärjestömmen komissioissa ja työryhmissä, näyttelyissä, konferensseissa ja koulutustapahtumissa sekä lisäksi pyrimme välittämään tietoa näistä tapahtumista, erilaisista julkaisuista ja alaamme koskevista ilmiöistä. Ylläpidämme ja kehitämme yhteistyötä muitten alamme toimijoiden, kuten järjestöjen ja koulujen kanssa. Edellä mainittujen tavoitteittemme kautta pyrimme yleisemmin edistämään esittävien taiteiden taiteellista ja teknistä laatua, tunnettuutta sekä asemaa Suomen kulttuurikentällä.

Esittävien taiteiden piirissä esitystoiminnan ekologisuuteen liittyvät kysymykset ovat kansainvälisesti heräämässä oleva teema, jota Suomen OISTAT-keskus haluaa olla tuomassa myös maassamme kentällä käytävään keskusteluun. Ainoana järjestönä Suomessa OISTAT kytkee yhteen myös teatteritekniikat (kuten laitosteattereiden käyttöpäälliköt) ja teatteriarkkitehdit, joiden tehtäväkuviin kestävä kehitys luontevasti linkittyy.

Oistat edustaa kansainvälisesti

Suomen OISTAT-keskus on myös kansainvälisesti arvostettu kulttuurin kentän toimija, joka edistää edustamiensa alojen (lavastustaide, pukusuunnittelu, valosuunnittelu, äänisuunnittelu, teatteritekniikka, teatteriarkkitehtuuri, edellämäinittujen tutkimus ja koulutus) verkostoitumista, tunnettuutta ja kehittymistä.

Kansainvälinen liikkuvuus suomalaisessa teatterikentässä on huomattavasti pienempää kuin monilla muilla taiteenaloillamme. Aidosti monikulttuurisuutta yhteiskunnassa laajemmin tukeva taide- ja kulttuuritoiminta vaatii taustalleen tekijöitä ja kentän, jossa on vilkasta kansainvälisten vaikutteiden vaihtoa. Näyttämötaiteissa juuri visuaalisten alojen edustajat ovat työnsä pienemmän kielisidonnaisuutensa ansiosta luontevia liikkujia. Suomen OISTAT-keskus tukee työllään myös laajempaa tavoitetta monikulttuurisuuden tukemiseksi.

Kotimaassa tarjoamme toimivan kanavan kansainvälisten yhteyksien solmimiseen ja kansainvälisten ilmiöiden ja trendien seuraamiseen. Jäsenemme siirtävät edelleen saamaansa tietämystä ja osaamista edelleen teatterin, teatteriarkkitehtuurin ja koulutuksen kentälle.

Toiminnalla on jatkuvuutta

Suomen OISTAT-keskus on taloudellisesti vakaa ja vastuullisesti toimiva järjestö rahoittaen toimintaansa jäsenmaksuilla, mutta on riippuvainen julkisesta tuesta, joka mahdollistaa hallituksen jäsenten ja komissioiden edustajien osallistumisen kansainvälisiin kattojärjestön kokouksiin.

TULOKSET

Suomen OISTAT-keskus on ollut jo pitkään yksi aktiivisimmista kansainvälisen kattojärjestönsä jäsenistä ja tehnyt suomalaista kulttuuria ja tekijöitä tunnetuksi niin ammattilaisten keskuudessa kuin myös suurelle yleisölle näyttelyiden kautta. Suomen OISTAT-keskus järjesti menestyksellä vuoden 2019 Prahan kvadriennaalin Suomen osaston, jonka kuratoinnista ja taiteellisesta sisällöstä vastasi taiteilijaryhmä Kokimo.

Omalla toimialallaan ja laajemmin esittävien taiteiden kentällä Suomen OISTAT-keskuksen läheisiä yhteistyökumppaneita ovat mm Aalto-yliopiston Elokuvataiteen ja lavastustaiteen laitos, Taideyliopiston Teatterikorkeakoulu sekä ammattijärjestöistä Lavastus- ja pukusuunnittelijat ry., Suomen valo-, ääni- ja videosuunnittelijat ry., Suomen teatteriohjaajat ja dramaturgit ry., Teatterialan ammattilaiset ry. sekä Suomen arkkitehtiliitto SAFA ry. OISTAT:n jäsenistö koostuu edustettujen alojen ammattilaisista sekä em. järjestöistä ja näin toiminnan hyödyt kohdistuvat suoraan esittävien taiteiden elinvoimaisuuden vahvistamiseen. Näitä hyötyjä ovat mm kriittinen sisäinen ja alojenvälinen dialogi, innovaatioihin ja trendeihin nopea reagoiminen sekä kansainväliset kontaktit ja näkyvyys.

TOIMINNAN KEHITTÄMINEN

Suomen OISTAT-keskus pyrkii systemaattisesti keräämään ja tallentamaan kotimaiseen ja kansainväliseen toimintaansa osallistuvilta yhdistysaktiiveilta raportit osallistumisesta esimerkiksi kansainvälisen kattojärjestön organisoimiin tapahtumiin, näyttelyihin ja seminaareihin. Kansainvälisen toiminnan yksi keskeisistä kohteista on osallistuminen nelivuositain järjestettävään skenografian alan maailmannäyttelyyn Prahan Kvadriennaaliin. Toinen keskeinen kansainvälinen tapahtuma on WSD, World Stage Design. Seuraava World Stage Design oli tarkoitus järjestää 5.-15. elokuuta 2021 Calgaryssa, Kanadassa, mutta pandemiatilanteen takia tapahtuma on siirtynyt vuodelle 2022.

Kotimaan toiminnan mittareina voidaan pitää keskuksen järjestämien jäsen- ja yleisötapahtumien osallistujamäärää; keskuksen tapahtumat ovat viime vuosina saavuttaneet kohdeyleisön vähintään nousujohteisesti.

KANSAINVÄLINEN KATTOJÄRJESTÖ

Keskuksen kansainvälistä toimintaa pidetään yllä osallistumalla kansainvälisen hallituksen, eri komissioiden ja työryhmien toiminnan kehittämiseen ja niiden valitsemien projektien edellyttämään työskentelyyn. Suomen OISTAT -keskuksella on pysyvä edustus komissioissa Performance Design, Education, Architecture, Technology sekä Research.

OISTAT Performance Design

Komission tehtävänä on edistää esittävän taiteen audiovisuaalisen alan ammatillisen tiedon ja kokemusten vaihtoa sekä lisätä kansainvälistä verkottumista, yhteistyötä, keskustelua ja näkyvyyttä.

Komission alaisuudessa toimivat myös omaan alaansa erikoistuneet alakomissiot (Sub commissions) Lighting, Sound, Costume ja Space Design, joiden toiminta on aktiivista ja joihin osallistuminen on kaikille OISTATin jäsenille mahdollista sekä vapaaehtoista. Kokouksia pyritään järjestämään ainakin kerran vuodessa. Suomen edustaja, valosuunnittelun lehtori Kimmo Karjunen toimii Lighting Design alakomission toisena puheenjohtajana yhdessä Nick Moranin (UK) kanssa, ja pukusuunnittelija Ulla-Maija Peltola edustaa keskusta Costume alakomissiossa. Komission kokousten yhteydessä järjestetään yleensä kokouksen aiheeseen liittyviä seminaareja, näyttelyitä ja koulutustapahtumia. Näiden tilaisuuksien tarkoituksena on esitellä uusia innovaatioita ja tarjota myös alan opiskelijoille mahdollisuus tavata skenografian alueen johtavia ja aktiivisia taiteilijoita. Komissio organisoii Scenofest -koulutustapahtumaa ja WSD – näyttelyä muiden komissioiden kanssa yhteistyössä. Suomen edustaja on keskuksen varapuheenjohtaja Sampo Pyhälä.

OISTAT Education

OISTAT Education on aktiivinen komissio, johon kuuluu paljon alan yliopistojen professoreita ja muita opettajia. Suomen OISTAT -keskuksen edustaja osallistuu komission uusien projektien suunnitteluun ja toteuttamiseen, joista mainittakoon esim. esittävän taiteen koulutuksen koordinointi. Komissio toteuttaa ja organisoii laajoja koulutustapahtumia kuten erityisesti opiskelijoille suunnattu työpajatapahtuma Scenofest. Suomen OISTAT-keskuksen edustaja on valosuunnittelun professori Tomi Humalisto.

OISTAT Research

Suomen OISTAT -keskus osallistuu komission puitteissa skenografiatutkimuksen kehittämiseen. Komissiossa edistetään kansainvälistä yhteistyötä esittävän taiteen tutkimuksen alueella. OISTAT Research on muotoutunut kansainvälisen OISTAT'in aktiiviseksi komissioksi ja se järjestää sisällöllisesti kunnianhimoisia seminaareja kokoustensa yhteydessä. Research-komissio kehittää myös alan kansainvälistä tutkimusta käsittelevää julkaisutoimintaa. Komission kokouksesta vuodelle 2021 ei ole vielä tiedotettu. Suomen OISTAT -keskusta komissiossa edustaa skenografi Antti Mattila.

OISTAT Architecture

Komission tehtävänä on lisätä teatterialan arkkitehtien keskinäistä kommunikointia ja yhteisymmärrystä maailmanlaajuisesti. Komissio tarjoaa foorumin ammatilliseen kasvuun, tutkimusprojektien kehittämiseen sekä informaation keräämiseen ja levittämiseen. Suomen OISTAT -keskuksen komissioedustajana on 2019 aloittanut toimitusjohtaja Janne Auvinen.

OISTAT Technology

Komissio mahdollistaa foorumin tietojen ja kokemusten vaihtamiseen teatteritekniiseen alaan liittyvissä asioissa, on sitten kyseessä standardit, työsuojeluasiat tai muut tiedon keräämiseen tai jakamiseen liittyvät projektit. Tämä yhteistyö on keskeistä kehitettäessä maailmanlaajuisista turvallista, uusiutuvaa ja taiteellista teatteriteknologiaa. Suomen keskusta komissiossa edustaa valosuunnittelija, käyttöpäällikkö Heikki Örn.

Komissiokokouksista aiheutuvat kustannukset

Aikaisempi pyrkimys on ollut, että komissiokokousten isäntämaat kustantavat osallistujien majoituksen ja maksavat osittaisen päivärahan tai ylläpidon kokouspäiviltä. Globaalin taloustilanteen kiristyttyä joutuvat kansalliset keskuksot yhä enenevässä määrin kuitenkin vastaamaan myös edustajiensa majoituskustannuksista. Kansalliset keskuksot ovat sitoutuneet vastaamaan virallisten edustajiensa matkakustannuksista.

KOTIMAINEN JA POHJOISMAINEN TOIMINTA

Webinaarit

Suomen Oistat-keskus ry. aloittaa vuodenvaihteessa 2020-2021 webinaarien sarjan, jonka tarkoituksena on lisätä suomalaisen teatterikentän tietoa ulkomaisen teatterikentän työskentely- ja tuotantotavoista. Parituntisissa virtuaalitapaamisissa kuullaan lyhyitä presentaatioita ja haastatteluita ulkomaisilta teatteriammattilaisilta sekä teknisen toteutuksen ja tuotannon että taiteellisen suunnittelun puolelta ja keskustellaan teemoitetuista kysymyksistä. Sarjan aloittavina teemoina ovat teatterin ekologia ja saksalaisen teatterikentän repertuaari- ja tuotantomallit. Webinaarien järjestämiseen kaavaillaan yhteistyöverkostoa, jossa mukana olisi mm. Suomen valo-, ääni- ja videosuunnittelijat ry. ja muita alan järjestöjä.

Uuden pohjoismaisen yhteistyön aloittaminen

Yhteistyötä pohjoismaisten alan toimijoiden kanssa halutaan lisätä. Ruotsalaisten teatteritekni- sen yhdistyksen (Svensk Teaterteknisk Förening - Sttf) ja valosuunnittelijoiden yhdistyksen (Svenska

Ljussättareföreningen – SLF) kanssa yhteistyössä on pyrkimyksenä lisätä yhteispohjoismaista yhteistyötä, mahdollisesti teatteritekniikan tapaamisen tai messujen muodossa.

Mukana EU-hankkeessa

OISTAT-keskus on ollut asiantuntijajäsenenä mukana Teatterin Tiedotuskeskuksen (Tinfo) vetämässä EU-hankkeessa, jonka tavoitteena on lisätä scenografiin mahdollisuuksia kansainväliseen työskentelyyn EU:n sisällä hankkeeseen kuuluvien yhteistyötahojen kanssa. Pj. Kimmo Karjunen edustaa hankkeessa OISTAT-keskusta. Toteutuessaan hanke mahdollistaa mm. yksittäisten pukusuunnittelijoiden ja lavastajien vierailut suunnittelijana kansainvälisissä esittävän taiteen hankkeissa ja produktiossa, sekä erilaisten koulutus- ja ideahautomotapahtumien järjestämisen.